

Finanspolicy

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Finanspolicy	Policy	2024-12-16 § 274	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	3	24KS739	2028-12-31
Dokumentinformation	Dokumentet Finanspolicy utgör tillsammans med Finansriktlinjer ramverket för hur den finansiella verksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas.		
Dokumentet gäller för	Piteå kommunkoncern		

1. Inledning

Kommunfullmäktige beslutar målsättning och syfte för Piteå kommunkoncernens tillgångs- och skuldförvaltning vilket är formulerat i detta dokument. Den finansiella samordningen mellan kommunen och de kommunala bolagen regleras i denna policy, kommunstyrelsens finansriktlinjer samt i avtal och/eller ägardirektiv.

2. Omfattning

Finanspolicyn gäller för Piteå kommunkoncern, vilket omfattar Piteå kommun, Piteå Kommunföretag AB samt de dotter- och dotterdotterbolag, etc som är majoritetsägda. Policyn anger övergripande regler och inriktning samt mål för finansverksamheten. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Följande styrdokument reglerar finansverksamheten:

- Finanspolicy innefattar övergripande regler för finansverksamheten. Beslutas av kommunfullmäktige
- Finansriktlinjer, ett komplement till Finanspolicy. Beslutas av kommunstyrelsen
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

3. Syfte och innehåll

Finanspolicyn syftar till att klargöra hur finansiell verksamhet ska bedrivas och hur finansiella risker hanteras av kommunen och de majoritetsägda kommunala bolagen. Policydokumentet innehåller mål och riktlinjer inom följande områden:

- Målsättning för finansverksamheten
- Organisations- och ansvarsfördelning
- Rapportering
- Medelsförvaltning
- Skuldförvaltning
- Borgen
- Ansvarsfull finansförvaltning - etik och hållbarhet (ESG)

Policyn preciserar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som kommunfullmäktige enligt Kommunallagen ska meddela.

4. Målsättning för finansverksamheten

Finansverksamhetens mål är att säkerställa:

- Kommunkoncernens finansieringsbehov av investeringar till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt till låg kostnad givet en acceptabel risknivå
- Att finansverksamheten bedrivs med god intern kontroll genom att identifiera, mäta,

hantera och följa upp risker i skuldportföljen

5. Organisations- och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av reglemente för styrelse och nämnder. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsbestämmelser.

Ansvar och befogenheter

För den kommunala koncernen skall följande fördelning av ansvar och befogenheter gälla inom den finansiella verksamheten.

Kommunfullmäktige

- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs i överrensstämmelse med kommunallagen
- Fastställa finanspolicy för Piteå kommunkoncern
- Fastställa låneramar för Piteå kommun
- Fastställa kreditlimit för koncernvalutakonton gentemot banker
- Fastställa Piteå Kommuns kreditlimit för leasing
- Fastställa borgensram för bolag inom Piteå kommuns bolagskoncern samt vid särskilda behov borgen till extern part utanför kommunkoncernen
- Besluta om avsättning till pensionsmedelsförvaltning

Kommunstyrelsen

- Ansvara för kommunens finansförvaltning i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy
- Fastställa finansriktlinjer för den operativa finansverksamheten som säkerställer en god intern kontroll och att reglerna i kommunkoncernens finanspolicy efterlevs
- Samordnar och fördelar kreditlimit för koncernvalutakonton för moderbolag Piteå Kommunföretag AB och dess dotterbolag
- Fastställa räntenivåer inom koncernvalutakonton
- Godkänna leasing inom beslutad kreditlimit
- Besluta om villkor för borgen för kommunala bolag samt bevilja borgen för lån inom fastställda borgensramar

Piteå Kommunföretag AB:s styrelse

- Ansvara för att finansverksamheten inom Piteå Kommunföretag AB koncernen bedrivs enligt denna finanspolicy
- Tillhandahålla information till kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom kommunkoncernen
- Löpande uppföljning av bolagskoncernens finansiella verksamhet genom finansiell rapportering och intern kontroll

Bolagsstyrelser inom bolagskoncernen

- Ansvara för att finansverksamheten bedrivs enligt denna finanspolicy
- Ansvara för bolagets kapitalförsörjning

- Ansvara för eventuell fördelning av tilldelad kreditlimit till eventuella dotterbolag, dotterdotterbolag etc
- Löpande uppföljning av den finansiella verksamheten genom finansiell rapportering och intern kontroll
- Fastställa delegationsordning och attesträtt för finansverksamheten
- Tillhandahålla information till moderbolaget Piteå kommunföretag AB samt kommunstyrelsen för att uppnå en effektiv finansiell samordning inom Piteå kommunkoncern

6. Rapportering

För att ge kommunens ledning kontinuerlig information som rör medelsförvaltningens utveckling, skall ett väl fungerande rapportsystem finnas. Kommunstyrelsen ska minst två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet. Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

- Medelsförvaltning
 - Likviditet
 - Medelsförvaltningens fördelning samt avkastning
- Skuldportföljens volym
- Skuldportföljens kapitalbindning och räntebindning
- Kommunens borgensåtaganden fördelade på respektive motpart
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats för innevarande år
- Eventuella avsteg från finanspolicyn

7. Medelsförvaltning

Kommunens förvaltade medel delas in i fyra kategorier utifrån ändamål och förvaltas utifrån dess syfte:

- Likviditetsförvaltning
- Buffertförvaltning
- Pensionsmedelsförvaltning
- Donationsmedelsförvaltning

7.1 Likviditetsförvaltning

Målsättningen med likviditetsförvaltningen är att kommunkoncernens likviditet alltid ska vara så stor att en god betalningsberedskap om minst 30 dagar inklusive checkräkningskredit kan hållas. God likviditet är överordnat krav om avkastning. Inom koncernkontosystemet tillämpas interna kontolimiters med syfte att optimera likvidförvaltningen.

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade koncernkontokrediter
- Fasträntekonto, bindningstid max 12 månader (ej bolag)

För att nå en effektiv likviditetsplanering ska en koncernsamordnad likviditetsplanering ske. Likviditetsplaneringen skall ligga till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort sikt (upp till 30 bankdagar) och lång sikt, samt vara underlag för beslut om placering av likvida medel och upplåning.

7.2 Buffertförvaltning

Används för att möjliggöra viss avkastning på medel som inte bedöms behövas i den löpande verksamheten. Målsättningen är att skapa viss avkastning med en klart begränsad risk.

Förvaltningen ska bedrivas med låg risk och placering ske i omsättningsbara tillgångar som möjliggör en dynamisk balans mellan likvid- och buffertförvaltning.

7.3 Pensionsmedelsförvaltningen (*reservfond*)

Ska säkerställa en god avkastning på medel reserverade för framtida pensionsutbetalningar. Placeringshorisonten bedöms löpande utifrån prognoser om framtida kassaflöden kopplade till pensionsåtaganden och är som grund långsiktig. Målsättningen för förvaltningen är en över tid årlig snittavkastning som står i proportion till tagen risk. Förvaltningen hanteras genom egen och/eller extern förvaltning.

7.4 Donationsmedelsförvaltningen

Donationer som kommunen åtagit sig att förvalta ska så långt det är möjligt följa intentioner i stadgar, stiftelseurkund eller liknande dokument. Kommunens finanspolicy ska följas i tillämpliga delar, exempelvis avseende risk, etik och hållbarhet. Donationsmedelsförvaltningen utförs med målsättning att uppnå en god långsiktig avkastning.

8. Skuldförvaltning

Kommunfullmäktige fastställer övergripande ram avseende långfristig upplåning för kommunkoncernen. En aktiv skuldförvaltning syftar till att minimera risk i förhållande till kostnader för kommunkoncernens finansiering. Där så är lämpligt ska hållbar finansiering användas i extern kapitalupplåning som ett led i att stärka och tydliggöra hållbarhetsfrågorna kopplat till ägande av fastigheter och andra tillgångar.

9. Borgen

Restriktivitet råder avseende borgensåtagande och som huvudprincip ges borgen endast till helägda bolag eller där kommunen har ett bestämmande ägarinflytande/ägaransvar. Nya borgensramar beslutas av Kommunfullmäktige i varje enskilt fall.

Innan ett bolag försäljer fastighet eller tomträtt där Piteå kommun gått i borgen för lån eller annan förpliktelse eller försäljer aktier eller andelar i bolag som äger sådan fastighet eller tomträtt, åligger det bolaget tillse att sådan kommunal borgen upphör om lånet är kopplat direkt till fastigheten eller bolaget.

10. Ansvarsfulla Investeringar - Etiska riktlinjer

Förvaltning av Piteå kommunkoncerns tillgångar samt dess anknutna stiftelser ska präglas av etiskt ansvarstagande. Kommunen ska därför undvika så långt som möjligt att placera medel direkt i företag som systematiskt bedriver sin verksamhet i strid mot väletablerade internationella normer, framför allt OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Global

Compact samt de internationella konventioner som Sverige har ratificerat. Uppdagat att någon investering inte är lämplig ur ett etiskt och hållbarhetsmässigt perspektiv ska den avyttras så snart som möjligt.

Sammanfattning av de viktigaste internationella normerna: OECD:s gemensamma riktlinjer för multinationella företag innehåller i korthet:

- Respektera mänskliga rättigheter, bidra till en hållbar utveckling och anställdas fortbildning.
- Ge god information om sin verksamhet och sina produkter och tjänster.
- Respektera de anställdas fackliga rättigheter, samarbeta med de anställdas representanter och motarbeta barnarbete. Informera om och lindra negativa konsekvenserna av nedläggningar.
- Skydda miljö, hälsa och säkerhet. Utveckla och tillhandahålla produkter och tjänster utan olämplig miljöpåverkan.
- Inte ge mutor, främja öppenhet och de anställdas medvetenhet om företagets policy mot mutor.
- Ge information om produkter till konsumenter och etablera rutiner för att lösa konsumenttvister.
- Sträva efter att överföra teknik och kunskap till värdlandet.
- Inte samarbeta med konkurrenter så att konkurrensen begränsas.

FN:s ramverk för företag och mänskliga rättigheter

Företag kan inte tillskrivas samma ansvar som stater i skyddet och främjandet av de mänskliga rättigheterna, dock har företag ett ansvar att respektera dessa och att verka för att de inte medverkar till att de mänskliga rättigheterna kränks. De tio principerna i FN:s Global Compact uttalar ett tydligt företagsansvar inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och korruption.

Direkta placeringar ska undvikas så långt som möjligt i värdepapper utgivna av företag med väsentlig del av omsättningen (5 % och mer) från tillverkning eller försäljning av pornografi, kommersiell spelverksamhet, eller från tillverkning av alkohol- eller tobaksprodukter. Vidare ska kommunkoncernen inte placera i bolag som är involverade i kontroversiella vapen såsom personminor, klustervapen, biologiska vapen, kemiska vapen samt kärnvapen.

Avseende fossila bränslen ska placeringar inte ske i bolag med omsättning från utvinning av fossila bränslen överstigande fem procent, eller i bolag som ägnar sig åt kontroversiell utvinning, till exempel oljesand eller skiffergas. Placeringar får heller inte ske i bolag som bedriver energiproduktion vilken till stor del baseras på fossila bränslen, investeringar får dock ske i sådana bolag om de har en plan för omställning i linje med FN:s Parisavtal.